

Merellinen Helsinki – strategian taustakartoitus

Raportti 23.4.2018
Owal Group Oy

Helsinki

Kartoituksen tausta

- Helsingin kaupunkistrategian 2017 – 2021 mukaan Helsingin merellinen sijainti on osa kaupungin perusluonnetta ja -olemusta. Merellisyyttä ei ole toistaiseksi hyödynnetty riittävästi kaupungin vetovoimatekijänä eikä sen mahdollisuuksia ole täysimittaisesti hyödynnetty.
- Strategiassa todetaan, että lähisaariston avaamista edelleen yleiseen käyttöön jatketaan. Helsinkiläisten virkistysmahdollisuuksien edistämiseksi, matkailupalvelujen kehittämiseksi ja kaupungin yleisen vetovoiman vahvistamiseksi laaditaan **merellinen strategia**, jossa haetaan keinoja mm. merellisten kohteiden saavutettavuuden parantamiseen, saariston palvelujen kehittämiseen ja merellisten tapahtumien edistämiseen.
- Helsingin saaristosta tehdään entistäkin houkuttelevampi matkailu- ja virkistyskohde. Helsinkiin luodaan muun muassa saaristoa hyödyntävä, kansainvälinen julkisen taiteen biennale.
- Tämän hankkeen tavoitteena on ollut **taustakartoituksen laatiminen Helsingin merellisen strategian toteuttamiseksi ja toimintaohjelman laatimiseksi**. Taustakartoitus on toteutettu helmi-huhtikuun 2018 aikana.
- Kartoituksen laadinnasta on vastannut Owl Group Oy. Sisällölliset valinnat ja painotukset on tehty kaupungin- ja keskeisten sidosryhmien muodostamassa ohjausryhmässä.

Toteutustapa

- Taustakartoituksessa on kerätty, systematisoitu ja priorisoitu olemassa olevat suunnitelmat ja toimenpiteet sekä uudet ideat merellisyyden edistämiseksi, jotta ne voidaan ottaa huomioon strategian laadinnassa.
- **Ensi vaiheessa** toteutettiin sähköinen kysely, jota kaupungin toimialajohto ja taustakartoituksen ohjausryhmä levitti kaupungin sisällä. Tarkoituksena oli kartoittaa olemassa olevan kaupungin suunnitelmat, hankkeet ja muut aloitteet, jotka kytkeytyvät merelliseen strategiaan. Tiedonkeruuvaiheen jälkeen tuloksia esitettiin ohjausryhmälle ja tunnistetut puutteet tiedonkeruussa täydennettiin. Merelliseen strategiaan kytkeytyviä aloitteita löytyi kaupungin sisältä yhteensä 55 kappaletta.
- **Toisessa vaiheessa** toteutettiin sähköinen kysely kaupunkilaisille, jossa kartoitettiin uusia ideoita merellisyyden edistämiseksi. Tiedonkeruuta tehtiin Owal Groupin kyselyalustan sekä kaupungin oman kerrokantasi-kyselyalustan kautta. Kyselyihin oli mahdollista vastata suomeksi, ruotsiksi sekä englanniksi.

Toteutustapa

- Tietoa kaupunkilaisille suunnatusta tiedonkeruusta levitettiin kaupunginkanslian viestintäosaston toimesta kaupungin sosiaalisen median tilien kautta. Lisäksi kaikille kaupunginosayhdistyksille toimitettiin suoraan tietoa käynnissä olevasta kyselystä. Tietoa kartoituksesta ja siihen liittyvästä kyselystä toimitettiin myös luonnonsuojelu- ja vammaisjärjestöille sekä naapurikunnille ja ministeriöille.
- Vastauksia saatiin toiseen kyselyyn yhteensä 541 kappaletta.
- Tämän jälkeen vastaukset analysoitiin ja ryhmiteltiin toteuttajan toimesta, minkä jälkeen ohjausryhmä työsti kaupunkilaisten aloitteiden perusteella toimenpidekokonaisuuksia merellisen Helsingin edistämiseksi. Nämä ovat aihioita, jotka tarvitsevat toteutuakseen kaupungilta panostuksia.

Toimenpiteiden kategorisointi

- Toimenpidekokonaisuudet on jaettu viiteen osa-alueeseen:
 1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet
 2. Saaristoluonnon suojelu
 3. Veneilyn edellytysten kehittäminen
 4. Vesiliikenteen edistäminen
 5. Maankäyttö ja kaavoitus
- Aloitteet on edelleen ryhmitelty tämän jaottelun mukaisesti kolmeen ryhmään:
 - **A Uudet ja edistettävät aloitteet.** Nämä ovat sellaisia hankkeita tai toimenpiteitä, joita ohjausryhmä esittää käynnistettäväksi, edelleen edistettäväksi tai laajennettaviksi (mikäli kyseessä on käynnissä oleva hanke)
 - **B. Kaupunkilaisten ideat.** Yhteenveto kaupunkilaisten esittämistä ideoista merellisen Helsingin edistämiseksi. Osa näistä on nostettu ryhmään A.
 - **C. Käynnissä olevat aloitteet.** Merellisen Helsingin strategiaa tukevat hankkeet, jotka ovat jo käynnissä eivätkä edellytä uusia päätöksiä. Käynnissä olevista hankkeista on ryhmään A on nostettu sellaisia hankkeita joiden etenemiseksi tai laajentamiseksi on tehtävä uusia päätöksiä.

Tässä raportissa esitettyjen yhteenvetojen lisäksi käynnissä olevista hankkeista sekä kaupunkilaisten ideoista on kerätty tarkemmat tiedot excel-muotoiseen matriisiin.

A Uudet ja edistettävät aloitteet

Toimenpidekokonaisuudet

VIISI TOIMENPIDEKOKONAISUUTTA

1 Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

2 Saaristoluonnon suojelu

3 Veneilyn edellytysten kehittäminen

4 Vesiliikenteen edistäminen

5 Maankäyttö ja kaavoitus

Yhteenveto toimenpidekokonaisuuksista

	Toteutus 2018-2019	Toteutus 2020 -
Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta	<ul style="list-style-type: none"> • Töölönlahden toimijoiden yhteistyön kehittäminen • Rantareitti tunnetummaksi • Yrittäjien meriverkosto • Rantakesähanke • Saariston teemapäivät • Merellisten kohteiden markkinoinnin ja kohdetiedon saattaminen ajan tasalle • Rantojen roskaantumiskartoitus • Vene Helsingissä –sivusto • Kauppatorin kehityshankkeen laajentaminen Pohjoisrantaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Merellinen museoreitti
< 200k€	<ul style="list-style-type: none"> • Merellinen toimisto • Saariston palvelupolku-kokonaisuus (sis. luontoarvot, turvallisuus ja kävijäohjaus) • Vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaikat • Vesiliikenne-yrittäjien kotisatama • Tankkauspaikan rakentaminen vesiliikenne-yrittäjille • Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmat 	
200k€ - 1M€		<ul style="list-style-type: none"> • Hernesaaren rantapuiston kehittäminen • Vasikkasaari - saariston kokeilusaari • Veneiden talvisäilytys-paikkojen • Lisääminen • Vuosaarenlahden venesataman merellisten toimintojen edistäminen • Vesijoukko-liikenteen kehittäminen • Laajasalon itärannan rantareitti
1M€ <	<ul style="list-style-type: none"> • Laitureiden rakentaminen merellisiin kaupunginosiin 	

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Nimi	Sisältö	Aikataulu	Budjetti
Töölönlahden toimijoiden yhteistyön kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Alueen yleisen houkuttelevuuden lisääminen • Kulttuurin, taiteen ja liikkumisen yhdistäminen • Yhteisen profiilin luominen alueelle ja sen toimijoille • Konseptien luominen erilaisille yhteistoiminnan muodoille (mm. jaettu oppiminen) • Yhteinen markkinointi ja yleisötyö - Kansalaisten osallistamisen hyödyntäminen alueen kehittämissä 	2017-	Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta
Hernesaaren rantapuiston kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yleinen Ursinin uimaranta (VV -uimaranta-alue) • Vesiliikennelaituri Hernesaarenrannassa (VL -venesatamaalue) ja siihen liittyvät veneiden asiointipaikat (VP -puistoalueella) • Vesiurheilukeskus -jolla-, kite-, suppaus- ja surffaus (VU -urheilu- ja virkistyspalvelujen alue) • Venesatama - 400 venepaikkaa, vierasvenesatama ja vesiliikennelaituri (VL-venesatama-alue) • Leikkipalvelut Hernesaarenrannassa (VP –puistoalueella) • Helsingin eteläisen niemenkärjen kiertävä pyörätie Hernesaarenrannassa (VP -puistoalueella) 	2020-2022	200k€ - 1M€
Vasikkasaari -saariston kokeilusaari	<ul style="list-style-type: none"> • Saariston pilottikohde, joka toimii alustana uusille ideoille ja innovaatioille. • Uudet ideat ja innovaatiot voivat liittyä esim. uusiutuvaan energiaan, infran kehittämiseen, matkailupalveluihin tai paikallisuuteen. 	2020-2022	200k€ - 1M€
Laajasalon itärannan rantareitti	<ul style="list-style-type: none"> • Virkistysalueita yhdistävä merenrantareitti • Alueelle sopivien toimintojen sijoittaminen luonto-, maisema- ja kulttuuriarvot huomioiden • Elämyksellinen, monipuolinen ja alueiden ominaispiirteitä korostava virkistysaluekokonaisuus yhtenäisen rantareitin varrella • Saariston ja meren saavutettavuuden edistäminen • Rantojen toiminnallisuuden edistäminen 	2023-	200k€ - 1M€

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Nimi	Sisältö	Aikataulu	Budjetti
Rantareitti tunnetummaksi	<ul style="list-style-type: none">Rantareitin tunnettuuden edistäminenRantareitin tapahtumat ja kampanjat	2018-2019	Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta
Yrittäjien meriverkosto	<ul style="list-style-type: none">Yrittäjien meriverkoston perustaminen; kokoonkutsuja Hki, EloYrittäjien ääni kuuluville ja tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaaViestintäyhteistyö mm. somessa, jotta tietoa kohteista ja tapahtumista saadaan levitettyä entistä laajemmalle joukolle	2018-2019	Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta
Merellinen museoreitti	<ul style="list-style-type: none">Museokortti yhteistyöhön meriliikenteen kanssa. Esim. Museokortilla alennus venematkasta, kun vierailee ranta-alueilla sijaitsevilla museoissaKohteita esimerkiksi Didrichsenin taidemuseo, Tamminiemi, Seurasaari, Munkkiniemen Aalto-kohteet, Seurasaari, Hanasaari, Kaapelitehdas, Sinebrychoffin taidemuseoVoidaan liittää Helsinki Biennalleen.Vesiliikenteen kytkeminen Whimiin.	2020-2023	Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta
Rantakesähanke	<ul style="list-style-type: none">Rantakesässä kuka tahansa saa järjestää yleisötapahtuman yllättävässä paikassa Helsingin ja Espoon rannoilla - tapahtumaetikettiä noudattaen!Tapahtuman järjestämiseen riittää ilmoitusmenettely lupamenettelyn sijaan.Tavoitteena on tehdä tutummaksi Helsingin 130km pitkä rantaviivaa ja luoda kesämuistoja kaupunkilaisille.	2016-	Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Nimi	Sisältö	Aikataulu	Budjetti
Saariston teemapäivät	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään vuosittaisia teemapäiviä, jolloin merellisiin saaristokohteisiin pääsee ilmaiseksi. Saaristoyrittäjät ja kaupunki yhteistyöhön erilaisten tapahtumien toteuttamiseksi (vrt. Uunisaaren ja lähisaarien elokuvafestarit kesällä) Itä-Länsi -yhteistyö merellisessä liikenteessä – kuljetetaan ”itä länteen ja länsi itään” eri tapahtumiin. 	2018-2019	Ei välttämättä edellytä kaupungin lisärahoitusta
Merellisten kohteiden markkinoinnin ja kohdetiedon saattaminen ajan tasalle	<ul style="list-style-type: none"> Tietopakettien lisääminen seuraaviin lähteisiin: kaupungin verkkosivut, myhelsinki, uusi merellinen APP. Lisäksi tulossa Helsinki APP, joka julkaistaan kesällä. Esimerkiksi www.citynature.eu/helsinki löytyy jo useiden saaristokohteiden esittely. Tämän viestiminen eri alustoilla. Perustetaan Meri Helsinki –sivusto, joka kokoaa tiedon 	2018-2019	Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta
Merellinen toimisto	<ul style="list-style-type: none"> Perustetaan Helsingin kaupungin merellinen toimisto, joka toimii infopisteenä ja ”yhden luukun” palveluna Tehtävänä myös operatiiviset asiat ja matkailu Vastuu: koko kaupunki 	2018-2019	-

2. Saaristoluonnon suojelu

Nimi	Sisältö	Aikataulu	Budjetti
Rantojen roskaantumiskartoitus	<ul style="list-style-type: none">Selvittää rantojen roskaantumistilanne keväisin	2018-2019	Ei edellytä kaupungin lisärahoitusta
Saariston palvelupolku-kokonaisuus (sis. luontoarvot, turvallisuus ja kävijäohjaus)	<ul style="list-style-type: none">Reititys saarissa, missä saa kulkea ja missä ei – kartat verkkosivuille ja kohteisiinSaaristokohteiden luontoarvojen kunnioittamista edistävä opastusTavoitteina kävijäturvallisuuden säilytys ja saaristoluonnon suojelu. Opasteiden avulla kävijät kiinnittävät huomiota esimerkiksi omien ja muiden käyttäjien roskien noukkimiseen ja ottavat saaret ”omakseen” – saariston luonnon suojelu tulee kaikkien tehtäväksiEsimerkiksi valaistu polku, jossa opastaulutSaariston tarinoiden esille tuonti eri kanavissa helsinkiläisille ja matkailumarkkinointiin.Luontoarvot keskiössä	2018-2023	< 200 k€

3. Veneilyn edellytysten kehittäminen

Nimi	Sisältö	Aikataulu	Budjetti:
Laitureiden rakentaminen merellisiin kaupunginosiin	<ul style="list-style-type: none"> Toteutaan 3-5 vesiliikennelaituria laituria per vuosi. Kohteina merelliset kaupunginosat kuten: Lauttasaari, Kalasatama, Vuosaari, Korsnäsin ranta ja/tai Winbergin satama jne Ensimmäisenä kohteena Puotila Vastuu: KuVa, merellinen palvelu 	2018-	1M€ < Yksi laituri n. 200-250k€
Veneiden talvisäilytyspaikkojen lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> Uusien talvisäilytysalueiden määrääminen ja uusien talvisäilytysratkaisujen mahdollistaminen kaavoituksella. Uusien alueiden osoittaminen talvisäilytyskäyttöön trailereilla kuljetettavia veneitä varten. 	2020-2022	200k€ - 1M€
Vuosaarenlahden venesataman merellisten toimintojen edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Vuosaarenlahden venesatamaa ja siihen liittyviä merellisiä toimintoja on mahdollista laajentaa jo voimassa olevan asemakaavan mukaisesti ja voidaan myös kaavoittaa lisää. Venesataman laajentaminen: uusi täyttöpenger sekä laiturit. Hankkeesta on laadittu yleissuunnitelma. 	2020-2022	200k€ - 1M€
Vene Helsingissä - sivusto	<ul style="list-style-type: none"> Vene Helsingissä –sivusto koostuu informatiivisesta sisällöstä tapahtumanostoineen sekä venepaikka-, talvisäilytyspaikka- ja paikkavarausjärjestelmästä. 	2018-2019	Ei edellytä lisärahoitusta

4. Vesiliikenteen edistäminen

Nimi	Sisältö	Aikataulu	Budjetti
Vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaikat	<ul style="list-style-type: none"> Saariston avaamiselle on tällä hetkellä pullonkaulana sopivien, keskeisellä sijainnilla olevien tai hyvien liikenneyhteyksien päässä olevien vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaikkojen riittävyys. Edellyttää vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaikkojen ja järjestelyn tutkimista. 	2018-2019	< 200 k€
Vesijoukkoliikenteen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Määritellään vesijoukkoliikenteen kehittämisperiaatteet (kaupunki koordinaattorina tai kaupungilla isompi vastuu liikenteen järjestämisestä ja rahoittamisesta). Laaditaan vesijoukkoliikenteen yleissuunnitelma ja vuotuiset vesijoukkoliikenteen hoitosuunnitelmat ja aletaan toteuttamaan näitä. Toteutetaan innovatiivisena hankintana Esimerkiksi: Laivaliikenne Kaunissaareen ja vesibussiyhteys Vuosaaresta Hakaniemeen 	2020-2022	200k€ - 1M€
Vesiliikenneyrittäjien kotisatama	<ul style="list-style-type: none"> Sijaintina esimerkiksi sompasaaren kärki Palvelut WC-tankit Talvisäilytys Vastuu: Kaupunkisuunnitteluvirasto, KuVa 	2018-	< 200 k€
Tankkauspaikan rakentaminen vesiliikenneyrittäjille	<ul style="list-style-type: none"> Vesiliikenneyrittäjien tankkauspaikan rakentaminen, kiireellinen 	2018-2019	< 200 k€

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Sisältö	Aikataulu	Budjetti
Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmat	<ul style="list-style-type: none">Itäisen saariston asemakaava-alueen saarien ja luotojen hoidon käynnistäminen, virkistyskäytöltään potentiaalisten saarten virkistyspalveluiden parantaminen, saavutettavuuden kehittäminen, saarten ja luontoarvojen turvaaminen. Painotus työssä Helsingin kaupungin omistamissa saarissaLaaditaan konkreettinen hoito- ja kehittämissuunnitelma, jossa hoitoehdotuksia ja käytön kehittämiseen tähtäviä pieniä ja suuria hankealoitteita	2018-2019	< 200 k€
Kauppatorin kehityshankkeen laajentaminen pohjoisrantaan	<ul style="list-style-type: none">Kauppatorin vaikutusalueen laajentaminen PohjoisrantaanLaajennetaan käynnissä olevaa kauppatorin kehityshankekokonaisuutta Pohjoisrantaan.Vastuu: Kaupunkisuunnitteluvirasto / Meri	2018-2019	Ei edellytä lisärahoitusta

B Kaupunkilaisten esittämät ideat

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Aloite	Tarkempi kuvaus sisällöstä	Miten huomioitu toimenpidesuunnitelmassa?
Saarien palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Peruspalvelut kuntoon (esim. WC:t, tulentekopaikat) • Järjestettyä, kaikille avointa ohjelmaa • Vuokrattavia saunoja • Kahvila- ja ravintolapalveluita • Esitteitä, karttoja, opasteita saarista ja niissä liikkumisesta • Saarien kehittäminen niiden historia huomioiden (esim. huviloiden kunnostaminen Pihlajasaaressa tai Kruunvuorenranta) • Yöpymismahdollisuuksia • Esteettämiä kohteita 	<p><i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Yrittäjien meriverkosto</i> • <i>Saariston teemapäivät</i> • <i>Merellisten kohteiden markkinoinnin ja kohdetiedon saattaminen ajan tasalle</i> • <i>Merellinen toimisto</i> • <i>Saariston palvelupolku-kokonaisuus (sis. luontoarvot, turvallisuus ja kävijäohjaus)</i> • <i>Vasikkasaari – saariston kokeilusaari</i>
Saarien avaaminen yleisön käyttöön tai käytön helpottaminen	<p>Esim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vartiosaari • Vasikkasaari • Melkki • Santahamina • Kaunissaari • Elisaari • Muut Vuosaaren edustajalla olevat saaret • Lehtisaaren lunastaminen ja kehittäminen • Sisä-Hattu koirasaareksi • Silta Harakan saareen talveksi • Rajasaari järkevempään käyttöön • Pursiseurojen saarien hyödyntäminen • Kävely- / pyöräily silta Suomenlinnaan / köysiratayhteys 	<p><i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vasikkasaari - saariston kokeilusaari</i> • <i>Saariston teemapäivät</i> • <i>Vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaidat</i> • <i>Vene Helsingissä –sivusto</i> • <i>Vesijoukkoliikenteen kehittäminen</i> • <i>Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmat</i>

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Aloite	Tarkempi kuvaus sisällöstä	Miten huomioitu toimenpidesuunnitelmassa?
Palvelut rannikolla	<ul style="list-style-type: none">• Aktiviteetteja ja välinevuokrausta (melonta, suppaus, meriseikkailupuisto, retkiluistelua, kalastusta, tempuratoja, wakepark, pilkki, muu vesiurheilu ja muut aktiviteetit)• Rantakahviloita ja –ravintoloita, laivaravintoloita (vrt Turku)• Saunoja ja kylpylöitä• Ranta-alueiden lähellä sijaitsevat parkkipaikat viheralueiksi• Joukkoliikenteen kehittäminen niin, että ranta-alueet hyvin saavutettavissa• Pyöräparkkeja rantojen yhteyteen• Roskakoreja• Ranta-alueita eri kohderyhmille (kuten koirille, vesiskoottereille, purjelautailuun)• Tapahtumia ja kulttuuria (konsertteja, taidenäyttelyitä, pyöräilyjuhla, osallistavia tilaisuuksia perheille)• Avoimia tiloja taiteelle, työnteolle, oleskelulle, joogalle jne• Muu (piknikpaikkoja, grillauspaikkoja, tulentekopaikkoja, ruokamarkkinat Katajanokalle, asukaslähtöisistä tapahtumista tiedottaminen)	<p><i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Töölönlahden toimijoiden yhteistyön kehittäminen</i>• <i>Rantakesähanke</i>• <i>Laajasalon itärannan rantareitti</i>• <i>Kauppatorin kehittämishankkeen laajentaminen Pohjoisrantaan</i>• <i>Hernesaaren rantapuiston kehittäminen</i>• <i>Vuosaarenlahden venesataman merellisten toimintojen edistäminen</i>• <i>Yrittäjien meriverkosto</i>• <i>Merellinen museoreitti</i>

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Aloite	Tarkempi kuvaus sisällöstä	Miten huomioitu toimenpidesuunnitelmassa?
Meriuintimahdollisuuksien edistäminen	<ul style="list-style-type: none">• Talviuintipaikkojen määrän lisääminen (kaikille avoimet, kertamaksulla toimivat)• Rantojen määrän lisääminen• Rantojen palvelujen kehittäminen (lukolliset säilytyslokerot, pukukopit, WC:t, uimarannat monipuolisiksi liikuntapaikoiksi, uimakouluja lapsille)• Portaiden ja laitureiden määrän lisääminen (esim. Lauttasaareen, Merihakaan, Kalasatamaan, Eiranrantaan, Katajanokalle)• Mattolaiturien kunnostaminen• Rantojen siisteys ja veden puhtaus (Arabianranta, Töölönlahti)	<i>Edistetään seuraavassa kokonaisuudessa:</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>Rantojen roskaantumiskartoitus</i>
Rantaraitit ja -bulevardit	<ul style="list-style-type: none">• Rantareittien saavutettavuuden varmistaminen kaikille• Palvelut rantareittien varrella, kuten ravintoloita ja kahviloita, penkkejä, kävely- ja pyöräreittejä	<i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>Hernesaaren rantapuiston kehittäminen</i>• <i>Laajasalon itärannan rantareitti</i>• <i>Rantareitti tunnetummaksi</i>

2. Saaristoluonnon suojelu

Aloite	Tarkempi kuvaus sisällöstä	Miten huomioitu toimenpidesuunnitelmassa?
Merellisyyden hyödyntäminen luonnon ehtoilla	<ul style="list-style-type: none">• Ympäristönäkökulmien huomiointi• Liiallisesta rakentamisesta luopuminen• Luonnonmukaisen rantaviivan säilyttäminen• Luontokouluja saaristoon koululaisille ja päiväkotiryhmille• Suomenlahden puhdistaminen• Rauhallisen matkailun mahdollistaminen	<i>Edistetään seuraavassa kokonaisuudessa:</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>Saariston palvelupolkukokonaisuus (sis. Luontoarvot, turvallisuus- ja kävijäohjaus)</i>
Roskattomuus	<ul style="list-style-type: none">• Siivoustalkoita• Rannoille tehostetusti roskakoreja• Meriroskishankkeen tukemkinen – kehitysvammaisten osallistuminen merensuojeluun Helsingissä• Silakkasoutu-tapahtuman edelleen kehittäminen - Tapahtuman tavoitteena on osallistujien tietämyksen lisääminen vesiluonnosta hausalla tavalla ja varojen keruu. Tapahtumalla on kerätty ja kerätään varoja omien lähivesien ja Itämeren hyväksi.	<i>Edistetään seuraavassa kokonaisuudessa:</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>Rantojen roskaantumiskartoitus</i>

3. Veneilyn edellytysten kehittäminen

Aloite	Tarkempi kuvaus sisällöstä	Miten huomioitu toimenpidesuunnitelmasa?
Veneilyn vuokraustoiminnan edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Veneiden vuokrausta kertamaksua vastaan • ”Veneilykortti” samalla idealla kuin museokortti • Kaupunkisoutuveneitä • Kaupunkimoottoriveneitä • Kanoottien vuokraus 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ei esitetty toimenpidettä</i>
Kilpailut ja tapahtumat	<ul style="list-style-type: none"> • Purjehduskilpailujen järjestäminen • Leijalautailukisojen järjestäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ei esitetty toimenpidettä</i>
Venesatamat ja laiturit	<ul style="list-style-type: none"> • Veneiden talvisäilytyspaikkojen määrän lisääminen • Pienvenesatamien määrän lisääminen • Pienvenelaitureiden määrän lisääminen • Vierassatamien määrän lisääminen • Niiden paikkojen kartoitus ja markkinointi, joihin pääsee rantautumaan omalla veneellä • Kiinnityspaikkoja veneille • Talvitelakointipaikkojen lisääminen • Saaristolaivojen kotisatamapaikan laajentaminen • Kauppatorin vaikutusalueen laajentaminen Pohjoisrantaan (saaristolaivojen osalta) • Yhteyslaituri Hernesaaren risteilylaivasatamaan (saaristolaivat) • 41 liikennelaiturin rakentaminen niihin kaupunginosiin, joilla on meren rantaa ja sen edustalla kulkukelpoinen vesialue 	<p><i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Laitureiden rakentaminen merellisiin kaupunginosiin</i> • <i>Veneiden talvisäilytyspaikkojen lisääminen</i> • <i>Kauppatorin kehityshankkeen laajentaminen Pohjoisrantaan</i> • <i>Vene Helsingissä –sivusto</i> • <i>Vuosaarenlahden venesataman merellisten toimintojen edistäminen</i> • <i>Vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaikat</i>

4. Vesiliikenteen edistäminen

Aloite	Tarkempi kuvaus sisällöstä	Miten huomioitu toimenpidesuunnitelmassa?
Saariston reittiliikenteen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kulkuyhteyksien parantaminen saarille • Edistetään ja huolehditaan reittiliikenteestä virkistysaariin. • Paremmat yhteydet merellisiin kohteisiin, riittävä reittiliikenne (esim. Villinki) • Rannan suuntainen vesibussiliikenne idästä länteen. • Hop on – hop off vesibussiliikenne 	<p><i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vesiliikenneyrittäjien kotisatama</i> • <i>Tankkauspaikan rakentaminen vesiliikenneyrittäjille</i> • <i>Vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaikat</i> • <i>Vesijoukkoliikenteen kehittäminen</i>
Vesiliikenteen saavutettavuuden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Helsingin saaristoalusten sataman keskittäminen Kauppatorilla Vironaltaalle niin, että kaikkia linjoja markkinoidaan ja niiden tiedot löytyvät helposti. • Katajannokan kanava olisi syytä avata vesibussiliikenteelle. • Suomenlinnan ohella samalle suunnalle ketjuna Vallisaareen Ilosaareen ja Vasikkasaareen. • Saaristoliiketeen HSL:ippu • Eri saarten värillä liikkuvat veneet ja reitit yhden sivuston alle aikatauluinen ja hintoineen. • Eri yrittäjien reitit ja aikataulut saataisiin HSL:n reittioppaaseen. • Karttamuotoinen verkkosivu saarista, jossa näkyy laivareitit ja seuraavat lähdöt sekä saman päivän tapahtumat ja retkikohteet. 	<p><i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vesijoukkoliikenteen kehittäminen</i> • <i>Vesiliikenteen lähtö- ja saapumispaikat</i> • <i>Vesiliikenne-yrittäjien kotisatama</i> • <i>Tankkauspaikan rakentaminen vesiliikenneyrittäjille</i>

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Aloite	Tarkempi kuvaus sisällöstä	Miten huomioitu toimenpidesuunnitelmassa?
Avoimet rannat	<ul style="list-style-type: none">• Rannat avoimiksi. Kantakaupungissa koskee esim. sitä, että avoimien terassirakennelmien ymv. läpi on päästävä esteettä kulkemaan• Rannat ja rantanäkymät vapaiksi ja saavutettaviksi (liian monessa kohteessa keskustan lähellä liikenneväylä katkaisee rannan muusta kaupungista.)• Rannat kuuluvat kaikille• Merellisyys toteutuu parhaiten siten, että rannat pidetään luonnontilaisina eikä niille rakenneta.	<i>Edistetään seuraavassa kokonaisuudessa:</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmat</i>
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	<ul style="list-style-type: none">• Kaavoituksessa tulee erityisesti painottaa sitä, että merenpuoleisella sivustalla on mahdollisuus palvelutoimintaan.• Ranta-alueiden vuokraaminen pienyrittäjien palvelutoiminnan käyttöön	<i>Edistetään seuraavissa kokonaisuuksissa:</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>Yrittäjien meriverkosto</i>• <i>Merellinen toimisto</i>• <i>Kauppatorin kehityshankkeen laajentaminen pohjoisrantaan</i>

C Käynnissä olevia hankkeita / toimenpiteitä

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Merellinen biennaali	Vallisaareen ja Kuninkaansaareen toteutetaan kansainvälinen julkisen taiteen biennaali.	Touko-lokakuussa 2020 Vallisaareessa ja Kuninkaansaareessa on kaikille avoin kansainvälinen julkisen taiteen biennaali.	Tavoitteena saavuttaa 300 000 kävijää, joista 30% on matkailijoita. Vahvistaa Helsingin tunnettuutta kiinnostavana kuvataidekaupunkina. Biennaalin myötä Helsinkiin saadaan kiinnostavaa julkista taidetta kaupunkilaisten iloksi.	Merellinen biennaali: 2017-2020 Taidereissu veneellä ja biennaalinäyttelyjen infra: alkaen 2022	Merellinen biennaali: HAM taidemuseo Maija Tanninen-Mattila maija.tanninen@hel.fi Taidereissu veneellä ja saarten infra: Kiinteistöjen kehittämissyksikkö Risto Heikkinen, projektipäällikkö, risto.heikkinen@hel.fi
Harakan luontokeskus	Harakan luontokeskuksen toiminnan turvaaminen. Helsingiläisten luontosuhteen vahvistaminen ja Helsingin saaristoluonnon tunnetuksi tekeminen. Luontomatkailun vahvistaminen	Luontokeskuksen olemassa olevat palvelut: Luontotalo, saaristoluonnonäyttelyt, akvaariotalo, lasten satutalo Vellamo, luontoretket, yleisötapahtumat, luontokurssit, luontokoulupäivät (helsingiläiset koululuokat), saariseikkailut (helsingiläiset päivähoiton ryhmät), luontopolku, uusiutuvan energian esittelypolku, mobiililuontopolut jne.	Helsingin upea saaristoluonto ja kulttuuriperintö tulee tutuksi elämysten ja tiedon kautta.	Jatkuva, käynnissä	KYMP/PALU/YMPA/YPMS / Luonto- ja ympäristötietoisuus Kaisa Pajanen kaisa.pajanen@hel.fi
NATTOURS Sustainable urban nature routes using new IT solutions	TOP10 kaupunkiluontokohteita esittelevä nettisivusto, jossa useita saaristokohteita, www.citynature.eu/helsinki Kunnostetaan luontopolkurakenteita Harakan saareissa ja Vanhankaupunginlahdella	www.hel.fi/nattours	Helsingin kaupunkiluonto tulee näkyvämmiin esiin digitaalisilla alustoilla ja korostaa brändin kontrastien Helsinkiä.	2016-2018	KYMP Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojeluyksikkö annika.harlio@hel.fi kaisa.pajanen@hel.fi

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Puhdas Vallisaari Innovaatio-kilpailu	<p>1. Kestävä vesihuolto ja jäteveden käsittely</p> <p>2. Kestävät energiaratkaisut ja materiaalien tehokas käyttö</p> <p>3. Innovatiiviset käyttäjäratkaisut.</p> <p>Kilpailuehdotukseen tulee sisältyvä ehdotetun kokonaiskonseptin esittely sekä sitä tukevan teknologian ja ratkaisujen kuvaus.</p>	<p>Kilpailuehdotusten pääsisältö on seuraava: - kestävä kehitys ja hyvinvointi - taloudellinen ja tekninen toteutettavuus - kehittämisen vaiheistus ja ratkaisun skaalautuvuus - kapasiteetti ja reunaehdot - käyttäjäystävällisyys - huolto ja ylläpito - synergiat - älykkään ja puhtaan teknologian esittely - nykyisten rakennusten ja rakennelmien hyödyntäminen - ehdotusten tarkkuustaso.</p>	<p>Matkailu- ja virkistysaaria kehitetään useiden vuosikymmenten aikajänteellä. Kilpailulla on haluttu löytää sekä ratkaisuja saarten ensimmäisen vaiheen rakentamiseen että tuottaa ideoita ja skaalattavia ratkaisuja muualle saaristoympäristön rakentamiseen. Matkailusaarille halutaan luoda smart & clean brändi ja tehdä saarista uusien teknologisten ratkaisujen näyteikkuna, jolla saaret erottautuvat vierailukohteena.</p>	2016-	ELO paivi.piispa@hel.fi
Matkailijalle tarkoitettu kävelykierros esite, jossa yhtenä reittinä on merellinen reitti.	<p>Esitteessä on 4 teemakävelyreittiä joista yksi kulkee merellisissä kohteissa, siinä on mainittu saaristoa, rantaviivaa, ja pisteitä joista suurin osa lähisaariin lähtevistä laivoista kulkee</p>	<p>Kartan nimi ei ole vielä selvinnyt eikä reitin nimi välttämättä tule olemaan "merellinen helsinki", mutta se ohjaa matkailijoita käyttämään merellisiä palveluita. Reitin varrella kerrotaan tietoa merellisistä kohteista.</p>	<p>Matkailuneuvonnassa kysytään paljon yhä esitemateriaalia. Lisää kohteiden tunnettuutta.</p>	2018	Helsinki Marketing

1. Merelliset tapahtumat ja virkistysalueet

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Kauppatorin opastaminen	Tarkoitus on kehittää digitaalisia palveluja Kauppatorilla vuosina 2018-2019.	Kauppatori on kokeilualuetamme vuosina 2018-2019, ja tarkoitus on kehittää digitaalisia palveluita. Myöhemmin on tarkoitus käynnistää keskustan opastamisen suunnittelu. Tällä hetkellä on käynnissä yrittäjien käyttäjätarveselvitys ja tekninen selvitys. Markkinavuoropuhelu kokeiluhankkeista on käynnissä.	Hyvät opasteet parantavat Kauppatorin lähiympäristöä ja ohjaavat ihmisvirtoja oikeaan suuntaan.	2018-2019	Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala Anu Kiiskinen, anu.kiiskinen@hel.fi
Kauppatorin asemakaava ja asemakaavan muutos	Tavoitteena on hyödyntää alueen kokemuksellisuuteen, merellisyyteen sekä ja torin osa-alueiden erilaisiin luonteesiin liittyviä vahvuuksia suunnitteluratkaisussa.	Aluetta kehitetään liikennemuotojen toimivana solmukohtana ja osana kävelykeskustaa. Kehittyvän vesiliikenteen tarpeet otetaan huomioon suunnittelussa ja alueelle tutkitaan uuden vesireittiliikenteen terminaalien rakentamisen mahdollisuutta. Torikaupan laajentumisen ja kehittymisen mahdollisuuksia tarkastellaan, samoin ympärivuotisen ravintolan sijoittumisen mahdollisuutta alueelle.	Kauppatorin ilmettä, koettavuutta ja toiminnallisuutta parannetaan osana Helsingin keskustan kehittämistyötä.	2016-2018	Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala Marjaana Yläjääski, marjaana.ylajaaski@hel.fi

2. Saaristoluonnon suojeleminen

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Itämerihaaste: verkostoaloite ja Helsingin ja Turun Itämeritoimenpideohjelma	<p>http://www.itamerihaaste.net/tietoa_meista/itamerihaasteen_visio_visio_ja_5_tavoitetta Visio: Puhdas, tuottava ja yhteinen Itämeri Tavoitteet: 1. Kirkkaat rannikkovedet, 2. Hyvinvoiva meriluonto, 3. Puhdas ja turvallinen vesiliikenne, 4. Suunnitelmallinen vesialueiden käyttö ja 5. Aktiivinen Itämerikansalaisuus</p>	<p>75 toimenpidettä 5 tavoitteen alla, ks. http://www.itamerihaaste.net/files/910/Helsingin_ja_Turun_Itameritoimenpideohjelma_2014-2018_FINAL_pienennetty.pdf ja http://www.itamerihaaste.net/tietoa_meista/helsinki</p>	<p>Helsingin ja Turun kaupungit ja kaupunginjohtajat ovat nähneet meren vuodesta 2007 alkaen strategisena hyvinvointi- ja kilpailukytekijänä, jonka tilasta täytyy pitää huolta yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Ks. http://www.itamerihaaste.net/tietoa_meista/julkilausuma</p>	<p>Jatkuva, käynnistynyt ennen 2010</p>	<p>Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut Lotta Ruokanen @hel.fi</p>
Helsingin merkittävät lintualueet ja linnusto 2017	<p>Tunnistaa ja turvata Helsingin linnuston kannalta tärkeimmät alueet. Aloite linkittyy kiinteästi merellisen strategian toteuttamiseen mutta koskee ehkäpä suuremmin merellistä strategiaa edeltävää kappaletta kaupunkistrategia tekstissämme: "Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi."</p>	<p>Osoittaa ajantasaistetun tutkimustiedon perusteella missä sijaitsevat tärkeimmät linnustoalueet ja kuinka ne tulisi huomioida.</p>	<p>Linnusto muuttuu ja tämä on ennen kaikkea olemassa olevan linnustotiedon päivityshanke, joka tulisi tulla huomioituksi saariston kehittämiseen tähtävissä suunnitelmissa. Saaristolinnusto ja sen hyvinvointi on suoraan yhteydessä saariston vetovoimatekijöihin kuten matkailupalveluiden kysyntään.</p>	<p>2016-2017</p>	<p>Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö Raimo Pakarinen, ympäristöpalvelut raimo.pakarinen@hel.fi</p>

3. Veneilyn edellytysten kehittäminen

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Helsingin veneilystrategia 2020	Tämän strategian tarkoituksena on luoda päämäärät ja suuntaviivat Helsingin veneilytoiminnalle vuoteen 2020 saakka. Strategialla vastataan tunnistettuihin, veneilyyn liittyviin kehitystarpeisiin sekä toimintaympäristön muutoksiin.	Strategiassa toimenpide-ehdotukset ovat: Veneily -työryhmä - Vierasvenepaikan varausjärjestelmä - Hernesaaren merelliset palvelut - Venesatamien palveluiden sijoittamisen suunnittelu - Veneilyturvallisuuden edistäminen - Veneiden talvisäilytystilannetta parantavat toimenpiteet - Venematkailun ja saariston veneilykohteiden kehittäminen	Vision mukaan - Vuonna 2020 veneilylle on Helsingissä paremmin toimivat palvelut ja olosuhteet. - Venesatamat ovat helposti saavutettavissa ja vierassatamia, vene- ja talvisäilytyspaikkoja on osoitettu riittävästi. - Erityyppisten veneilijöiden tarpeet huomioidaan tarjoamalla sekä palvelutasoltaan kattavia venesatamia, että omatoimisille veneilijöille osoitettavia edullisia venepaikkoja.		Liikuntapalvelut Ari Maunula, ari.maunula@hel.fi
Merisataman saaret		Venesatama-alueen kasvattaminen, merellisten palveluiden lisääminen ja yhteyksien parantaminen mantereelta saariin	Imago ja tunnettavuus	2016-2019	KYMP, ASKA Suvi Huttunen suvi.huttunen@hel.fi

4. Vesiliikenteen edistäminen

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Hernesaaren kansainvälisen risteilyliikenteen satama-alueen kehittäminen ja uuden risteilylaiturin toteuttaminen	<p>Hernesaaren uusi risteilylaituri ja satama-alueen kehittäminen kokoavat Helsingissä vierailevat suurimmat risteilyalukset samaan satamanosaan, mikä edistää palvelujen kehittämistä ja keskittämistä.</p> <p>Melkinlaiturin jääminen pois käytöstä mahdollistaa merellisen Helsingin rakentuminen Jätkäsaaren lounaisosaan ja toisaalta uusi Hernesaaren laituri mahdollistaa kansainvälisen risteilyliikenteen kehittymisen kaupungin haluamaan suuntaan</p>	Hernesaaren uuden risteilyalustalaiturin rakentaminen tarvittavine toimenpiteineen	Imagolliset vaikutukset kaupungille, palvelujen tarjonnan ja Hernesaaren alueen kehittämisen kautta houkuttelevuus omatoimivierailuihin kaupungissa paranee, jolloin myös kaupunkiin jäävien eurojen määrän voi arvioida kasvavan.		<p>Helsingin Satama Oy</p> <p>Eeva Hietanen, eeva.hietanen@portofhelsinki.fi</p> <p>Johtaja Kari Noroviita, kari.noroviita@portofhelsinki.fi</p> <p>Jaospäällikkö Veikko Saukkonen, veikko.saukkonen@portofhelsinki.fi</p>
Länsisataman laajennus ja Länsiterminaali 2 -hanke	Hankkeen toteuttaminen mahdollistaa sujuvamman ja nopeamman liikunnan merellisten kaupunkien Helsinki ja Tallinna välillä. Hanke vahvistaa Helsinki-Tallinna-kaksoiskaupunki (Twin Port) -asetelmaa ja tukee TEN-t-strategian tavoitteita.	Satama-alueen laajennus, kaksi uutta laivapaikkaa, automooring, uudet maaliikennejärjestelyt, uusi terminaalirakennus 12 900 m ² , 350 metriä uutta matkustajakäytävää, kolme maihinnoususiltaa, kaksoisramppi, joka mahdollistaa lastauksen kahdelta tasolta	Sujuva ja nopea meriliikenne Helsingin ja Tallinnan välillä houkuttelee sekä turisteja että kuljetusliikkeitä, millä molemmille kaupungeille positiivisia vaikutuksia.	2010-2017	<p>Helsingin Satama Oy</p> <p>Johtaja Kari Noroviita, kari.noroviita@portofhelsinki.fi</p> <p>Jaospäällikkö Veikko Saukkonen, veikko.saukkonen@portofhelsinki.fi</p>

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Itäisen saariston asemakaava	Saariston saavutettavuuden parantaminen. palveluiden lisääminen ja lähimatkailun edistäminen.	asemakaava mahdollistaa saarten rakentamisen lomaa-asumisen, matkailun ja virkistyksen tarpeisiin.	Itäinen saaristo on huippuhenkeä. Kaavan myötä sinne saadaan lisärakentamista, palveluita ja vesiliikennettä.	Ennen 2010-2018	maka aska itäinen Henrik Ahola henrik.ahola@hel.fi
Isosaaren ja Kuivasaaren asemakaava	Saariston saavutettavuuden parantaminen. palveluiden lisääminen ja lähimatkailun edistäminen. Tavoitteena on luoda Isosaaresta vetovoimainen kohde Helsingin ulkosaaristossa.	asemakaava mahdollistaa saarten rakentamisen matkailun ja virkistyksen tarpeisiin.	Ulkosaariston saaret tulevat olemaan tärkeä osa saaristo-brändiä	2017-2020	maka aska itäinen Henrik Ahola henrik.ahola@hel.fi
Merellisen Helsingin yleissuunnitelma / Kympp	1. Merellisten alueiden kehittyminen ja maankäytön suunnittelu hallittuna kokonaisuutena 2. Ranta-alueiden ja saariston kehittyminen toiminallisuuden kautta, rantojen elävöittäminen, rantavyöhykkeen elinkeinomahdollisuuksien edistäminen 3. Saavutettavuuden parantaminen ja vesiliikenteen kehittäminen 4. Ranta-alueiden ja saariston resilienssin ja ekologisen kehityksen tukeminen 5. Kaupungin sisäisen yhteistyön vahvistaminen. Saariston kehittämisen yhteistyömallin luominen keskeisten julkisten maanomistajien välillä.	Saariston hoito- ja kehittämissuunnitelma, joka sisältää seuraavat kokonaisuudet: - Strategiset kehittämisalueet: neljä työkokonaisuutta, joista kustakin oma suunnitelma: Maankäyttö, Ekologinen kestävyys, Infra ja tekninen huolto sekä Vesi- ja huolto liikenne - Toimenpideohjelma - Saarikortit	Saariston avaamisen ja saavutettavuuden parantamisen kautta matkailu- ja virkistysmahdollisuudet laajenevat ja kaupungin imago ja tunnettuus paranevat. Matkailumahdollisuuksien kehittyminen tuo myös tuloja.	2016-2019	Kymp Maka Aska Meri Louekari, meri.louekari@hel.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Kalasadaman osa-alueet	Rantojen reitit ja siltayhteydet sekä vesiliikenne	Kaavoitus, selvitykset ja suunnitelmat	Lisätään merellisyyden merkitystä ja saavutettavuutta Kalasatamassa.	Käynnistynyt ennen 2010 - jatkuu	Kalasadama-Malmi-tiimi Tuomo Näränen & tuomo.naranen@hel.fi
Mustikkamaa, Korkeasaari ja Hylkysaari	Mustikkamaan kehittäminen osana Kalasadaman ja muun Helsingin lähivirkistystä. Korkeasaaren eläintarhan ja rantojen kehittäminen. Hylkysaaren käyttötarkoituksen ja saavutettavuuden tutkiminen.	Kaavoitus, suunnitelmat ja selvitykset	Merellisyyden korostaminen ja merkitys. Eläintarhan ja Hylkysaaren imago. Lähivirkistykseen turvaaminen.	Käynnistynyt ennen 2010 - jatkuu	Kalasadama-Malmi-tiimi Tuomo Näränen & tuomo.naranen@hel.fi
Rastilanrannan ja Puotilanrannan asemakaavat	Meren rannalle toteutetaan Rastilanrannan ja Puotilanrannan uudet alueet.				leena.pasonen@hel.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
VISTRA	Määritellä viher- ja virkistysverkoston (ml. "sinikämmen" eli saaristo ja rannat) pitkän aikavälin tavoitetilä yleiskaavoituksen rinnalla kolmesta näkökulmasta (virkistys/saavutettavuus, kerroksellisuus/identiteetti ja ilmastonmuutokseen vastaaminen) ja laatia suunnitelma viher- ja virkistysverkoston kehittämiseksi	Vihersormien kehittämissuunnitelmat, "sinikämmenen" kehittämissuunnitelma (palvelut, yhteydet), Helsingin tavoitteellinen viher- ja virkistysverkosto -kartta. Viher- ja virkistysverkoston kehittämisen periaatteet hyväksytyt KSLK 11/2016. Sisältö: maiseman arvojen huomioon ottaminen kaikessa suunnittelussa, saavutettavuuden ja yhteen kytkeytyneisyyden parantaminen, laatutason nosto ja palveluverkoston kehittäminen, ekosysteemipalvelunäkökulma. Jakautuu osaan I (Vihreä ja merellinen Helsinki 2050, lähtökohdat ja visio v. 2013) sekä osaan II (Viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma 2016)	Lisää vihreän ja merellisen Helsingin tunnettuutta, tuo esiin kehittämiskohteita ja vetovoimakohteita eri alueilla	2013-2016	Kamu/Kaver (KSV Ympäristötoimisto) maria.jaakkola@hel.fi
VISTRA jatkoimet	Saavutettavuuden ja yhteyksien parantaminen Keskeisten julkisten ulkotilojen kunnostaminen Vihersormien jatkuvuuden turvaaminen Julkisten ulkotilojen verkoston palvelutason ja laadun parantaminen	ks. VISTRA	Suuria vaikutuksia viihtyisyyteen, kaupunkikuvaan ja asukkaiden hyvinvointiin	2017-	Kamu/Kaver (KSV Ympäristötoimisto) maria.jaakkola@hel.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Killingeholman sillan toteutuksen kartoitus	Yhdistää Herttoniemen rantareitti Laajasaloon ja Tullisaaren kartanopuistoon, jotta virkistysalueiden määrän ja laatu tasoittuisivat. Tullisaaren kunnostettu kartanopuisto huonosti tavoitettavissa Herttoniemen rannasta käsin, jossa tiivis 9 000 asukkaan asuntoalue. Sujuva ja suora kevyen liikenteen yhteys metroasemalle Laajasalosta	Selvittää mahdollisuudet rakentaa silta Killingeholman ja Herttoniemen rannan väliin. Selvittää Yliskylän venekerhon purjeveneiden korvaava purjevenesatama (moottoriveneet voivat jäädä alueelle)	Rantareittien yhdistyminen Laajasalon ja mantereen välillä, Tullisaaren kartanopuiston virkistyspalveluiden (esim. Herttoniemenrannan uimaranta) parempi saavutettavuus myös Laajasalon puolelta tilanteessa, jossa Yliskylän alue täydennysrakennetaan (Laajasalontien bulevardi), suora yhteys Herttoniemen metroasemalle. Vaikutuksina imagoetu myös Yliskylänlahden uudelle alueelle.	2017-	Kymp, asemakaavoitus, Itäinen yksikkö Mervi Nicklén, mervi.nicklen@hel.fi Markus Ahtiainen, markus.ahtiainen@hel.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Hallkullanniemen länsiosan ja Nuottasaaren asemakaava	Kaupungille hankitun maa-alueen asemakaavoitus siten, että alueen yleinen virkistyskäyttö, ympärivuotinen asuminen (kaksi muodostettavaa tonttia) ja merellisen virkistysalueen tukikohta (Nuottasaari) mahdollistetaan	Merellinen hieno alue avataan yleiseen käyttöön ja mahdollistetaan merellisten palveluiden ja virkistysalueen tukikohdan toteutuminen sekä ympärivuotinen asuminen osana Uutelan virkistysaluekokonaisuutta	Uutelaan avautuu hieno merellinen kohde julkiseen käyttöön. Villa Notsundin (1906) suuri huvila säilyy osana niemen kulttuurihistoriallista rakennuskantaa. Niemelle tulee kaksi uutta tonttia jotka jatkavat alueen ympärivuotista asumisperinnettä ja ovat asuttuja, sosiaalisen kontrollin mahdollistajia. Nuottasaaren tukikohta laitureineen on merellisen virkistysalueen tukikohta, joka tuo tuloja ja lisää merellisen tekemisen meininkiä.	2017-2018	Kaupunkiympäristön toimiala, asemakaavoitus, itäinen Mervi Nicklén, mervi.nicklen@hel.fi Tuukka Linnas, tuukka.linnas@hel.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava	Tavoitteena on muuttaa saaret virkistys- ja luontomatkailukäyttöön. Alueelle on suunnitteilla vähäistä rakentamista, joka palvelee majoitus-, palvelu- sekä muuta virkistystoimintaa. Uusi toiminta sovitetaan alueelle siten, että saarten merkittävät kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja luontoarvot voidaan säilyttää.	Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että alueen tunnistettavaa identiteettiä vahvistetaan, merellistä Helsingiä vahvistetaan sekä Helsingiläisille varataan alueita virkistykseen ja liikuntaan.	Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että saarien arvokkaat luonto- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet suojellaan, virkistysalueiden määrä kasvaa Helsingissä.	2015-2016	Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto Janne Prokkola, janne.prokkola@hel.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Merellinen Vartiokylänlahti	Uuden yleiskaavan kehityskuvan mukaisesti Vartiokylänlahden ympärille rakentuu uusia alueita Puotilan venesataman yhteyteen, Meri-Rastilan länsirannalle sekä myöhemmin Rastilan leirintäalueelle ja Ramsinniemeen. Tavoitteena on, että nykyiset virkistysalueet yhdessä uusien rakentamisalueiden kanssa muodostavat Vartiokylänlahdesta vahvan ja ainutlaatuisen kokonaisuuden, joka tukee Helsingin merellistä kehitystä.	Merellisten palveluiden kehittäminen ja toteuttaminen alueelle	Alueesta voi muodostua itäisen Helsingin imagoa kohottava hanke Aurinkolahden tapaan	2019-	Asemakaavoitus Tuukka Linnas, tuukka.linnas@hel.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Vuosaaren sataman ja väylän syventäminen	Suomesta ja Suomeen suuntautuvan merirahtiliikenteen fyysisten sekä energiatalouteen ja päästöihin liittyvien edellytysten parantaminen	Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja satamaan johtavan väylän syventäminen 11 m:n kulkusyvydestä 13 m:n kulkusyvyteen tarvittavine toimenpiteineen	Hankkeen positiiviset taloudelliset vaikutukset ulottuvat pääkaupunkiseudun ohella koko maahan ja suurempien alusten pääsy Vuosaaren satamaan mahdollistaa kuljetusten paremman energiatehokkuuden ja pienemmät päästöt kuljetettua lastiyksikköä kohti	2014-2019	Helsingin Satama Oy, Vuosaaren satama - osasto Johtaja Jukka Kallio, jukka.kallio@portofhelsinki.fi Kehittämispäällikkö Pekka Hellström, pekka.hellstrom@portofhelsinki.fi

5. Maankäyttö ja kaavoitus

Nimi	Tavoitteet	Sisältö	Odotetut vaikutukset	Aikataulu	Vastuutaho ja yhteyshenkilö
Saariston huoltoverkoston suunnittelu	Merellisten alueiden toimintaa suunnitellaan kaupunkistrategian mukaisesti hallittuna kokonaisuutena. Jotta lähisaaristoa voidaan avata, virkistysmahdollisuuksia edistää ja matkailupalveluja ja tapahtumia kehittää, on huoltoverkoston toimittava hyvin. Saariston huoltoverkoston suunnittelu tähtää konkreettiseen toteutukseen ja sitä tehdään yhteistyössä eri toimijoiden kesken.	Kaikki saariston toimijat tarvitsevat huoltoa ja vesiliikennettä. Niiden järjestäminen loogisesti ja järkevästi kokonaisuutena on kaikkien etu. Huoltoverkostoa suunnitellaan saariston ja rannikon maankäytön ja vesiliikenteen suunnittelun rinnalla Kymp Makassa.	Jos huoltoverkostoa ei suunnitella ja toteuteta järkevänä kokonaisuutena, taloudelliset ja ympäristöhaittojen vaikutukset ovat merkittävät.	2018-2020	Kaupunkiympäristön toimiala Henrik Ahola henrik.ahola@hel.fi
Vasikkasaaren asemakaavan jatko suunnittelu	Vasikkasaaren kaava on lainvoimainen. Vasikkasaari on erittäin potentiaalinen lähivirkistyskohde, ja saari tulisi avata laajemmin kaupunkilaisten käyttöön. Toteutus suunnitellaan yhteistyössä Kanslian kanssa.				Kaupunkiympäristön toimiala Henrik Ahola henrik.ahola@hel.fi